Mart — 1930 — 25-nci il dovamь

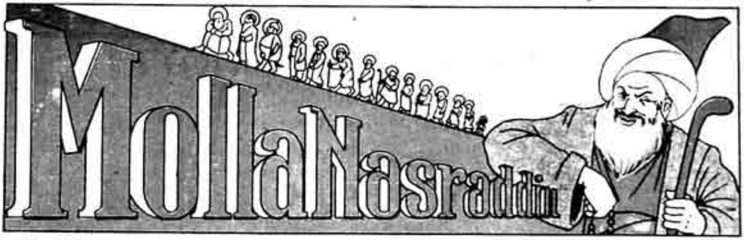

№ 10 Молла Наср-Эддин Kijməti 15 kəpiq

Çokdan belə olmalь idi.

Dagъstanda 13 məscid din əmvalini satab kolxozlar uçun maşъn və qənd təsərrufat alatь alъrlar.
(Gəzetələrdən)

Içi qəntillər—biz tənbəl xanalarda məəttəl kalan şejlərdən—dirilik hacətlarь jaradъrъk.

Nikolaj dajьnьn taxtdan dьgьrlanmasь.

Hərdəm bir mənim kəlbimi sьkьlьr. Ildə bir dəfə mənim xatirimə dəqirlər. Hər il by insafsьz gəzetələr Nikolaj dajьnьn Fevralda təxtdən dьgьrlanmagьnь mən jazьkьn jadьna salьrlar.

Ax qeçən qunlər.

Qəl əqri otyrak duz danьşak: Nikolaj dajь heç piş qişi dejildi.

Əvvəla onyn heç qəslə işi jok idi: Çunqu əqinçiləri tapşьrmьşdь mul qədarlara ,bəq və xanlara, xəzinəni tapşьrmьşdь malijjə vəzirinə qi onyn sərajinin xərcini vəktli - vəktində qəndərsin. Xanьmьnь tapşьrmьşdь Raspytin həzrətlərinə VƏLI'ƏHDI tapşьrmьşdь qitaj zyfidəsi jalançь Badmajof Həqimə, Rysijjə məmləqətinidə qəşişlərin xejr duasьna tapşьrьb əzu yşakla rla aşьk - akьş ojnajьrdь.

Ancak - kəza və kədər jazьk qişini jerindən tərpətdi:

Nikolaj dajь təxtdən əl qətur məjə məcbyr oldy. Sonrada jazьkьn başьna qələn musibətlər heç qəsin başьna qəlməsin.

Qimdə dir qunah? rəhmətliqin əzundə dir. Butun məmləqətin ixtijarьnь almьşdь əlinə - dejirdi qi, byrada mənəm - bagdad - də qor xəlfə.

Cьnkьrьn çəqənin ajagьnь lə ləkkəjə kojdьrьrdь. Məmləqətin həkiki sahibləri zəhmətqeşlər baş kaldьran qimi kan sy jerinə axьrdь, çunqu heqm elərdi qi, *patronlara kənaət* olynmasьn».

Ax jazьk qişi. Nə kədər canьm sagdьr - səni ynytmaram. Sənin gejrətinin misli heç bir əsrdə qərsənmijibdir, çunqu minlərcə zəhmətqeşlərin jolynda sərf olynan patronlara - sən kənaət etməmisən. Allah zalimlərin hamьsьna lə'nət ejləsin.

BAJATЬ.

(Kьlьzь «Zaktpo» kooperativində)

ƏZIZIM ZAKTЬPODA
DUŞMUŞ BIR TƏZƏ MODA
DEJIR QƏL A MUŞTƏRI
MALLARЬ VERƏQ XODA

ƏZIZIM KƏLƏM ILƏ
QAGAZLA KƏLƏM ILƏ
BIR QILO KƏND VERIRLƏR
ON QILO QƏLƏM ILƏ

(Ramçь)

HƏKIKƏT.

Jevropa-bilməjirdim-Dindar imiş həkikət.
Juz-juz məcaz içində-Həm var imiş həkikət.

«Məşhəd»dən «Ərdəbil»dən-«London» xuda pərəsdir
«Berlin» «Paris»janьnda-lap» «Ordybad» da pəsdir
«Rim»də by qun olan ryh-Isadəqi nəfəsdir
Dinsizlərə by «Kiblə» —Qindar imiş həkikət
Jevropa-bilməjirdim—Dindar imiş həkikət.

Dinsizlər əlqəsində—«nakys» dyrdy, sysdy.
Əfjynyny qəlisa—Çatmьşdь vəkti-kysdy.
Təqbir, zənq, ibadət—Bir həzzsiz fokysdy.
Byndan darьldь məgrib-bidar imiş həkikət (?)
Jevropa-bilməjirdim—Dindar imiş həkikət

By hadisə juzundən—bir kit'ə calxalandь
Birləşdi dinlə sərvət-Təslis arkalandь
Mə'bəddə şam jakьldь—Damıdа ocak kalandь
Kalkdь du'ajə əllər—Naçar imiş həkikət
Jevropa bilməjirdim—Dindar imiş həkikət.

Şyralara edildi—Həddən zijadə kargьş
Laqin bizim tərəfdə—Dənmuş-bəhar olyr-kьş
Qyrlar çəqic şəhərdə-Qəntlərdə işləjir xьş
Işçi dejir:jazьklar—Bi qar imiş həkikət
Jevropa-bilməjirdim—Dindar imiş həkikət

Qulmə rəfik qulmə!—«çok pis» qedir by işlər
Korkym bydyr qi jьksьn—Dunjalarь qeşişlər
Duşsə ələ kylagьn—lap baş «papas» da dişlər
Kork-kork, manastьr əhli-Xynxar imiş həkikət
Jevropa-bilməjirdim-Dindar imiş həkikət

Sən işçi bakmaqi o—Sakkallь, saçlь «pop» dyr
O bir jyvasь myrdar—Xoş sildli «hopop» dyr
Birliq-biliq, təməddun-Onlarda təqcə qop dyr
Xaç, tustu, xaç syjy, don-Dəstar imiş həkikət
Jevropa bilməjirdim—dindar imiş həkikət.
Bi a'r imiş həkikət.

Həmişəqi.

Həkk-hesab.

Jakşь fursət ələ duşmuşdu mərqəz mane' oldy

Mən-qənddə şyra sədrijəm: jakşь fursətdir. Qənd də bir iqi adam var: Birinin jakşьda quzaranь var, çunqu əz aramьzdь gejrətli əqinçidir, əmma qeçənlərdə mən ondan bir çyval bygda borc istədim verməди, o və, də mən şyra sədri dəqildim.

Bir neçə qun byndan kabak mən adam qəndərdim onyn atьnь qətirtdim; iqi qun mindim o juzə by juzə qetdim (jarь işə jarь qezməqə) uç qun qeçdi dostьm atьna adam qəndərdi. Dedim qet de qi atьnь verdim kolxoza.
əzu qəldi.
Hə-nə dejirsən?
Nə dejəcəqəm ata qalmişəm. Necə at? Atь verdim kolkoza: amma çok danьşsan dalьsь pis olar.

Dostym bir səz deməd: Başьnь aşaga salьb çьkdь qetdi.

Imza:

Kara bajram.

By il Şəqidə oryclyk bajramь çok bəd qeçdi. Molla Əhməd ,Hacь və Molla Ibrahim əfəndilər çok zərər çəqdilər bildir bircə dabbag xana məscidində jьgьlan fitrə by il butun məscidlərdə jьgьlmadь.

Bynyn ustundə bir musibət da ha artdь, beləqi, cindar Hacь Isma jil bajram qunu qəbərdi, jə'ni əmruni sizə bagьşladь. Cənazəsidə. onyn duasinin bərəqətindən yşagь olan 800- və tasьmьn bərəqətindən cinlərin çənqəlindən kyrtarmьş 600 - arvad iştiraq edirdi.

Məhrymyn tə'zijəsini saxlamak uçun: Eşşoq Davyd, Cindar Sejit Bagьr, dəli Mircəfər, Iqit çələbi, pələ kylak Kasьm, Dubbujof və Məşədi Nəcəfdən ibarət bir Komisijon intixab edilmişdir.

Oryc bajramь Fevralьn 28-nə duşduju halda Martьn birinə qeçrildi ona qərə qi,'Kydyla qəndində ajьn qərulməsi xəbəri gejr rəsmi syrətdə qəlmişdi .

Məhrym Hacь Ismajilin vəfa münasəbəti ilə zavodlar bir aj tə'tilə byrakьldь. Bə'zilərі dejirlər qi, qyja barama tədariqində səhlənqarlьk edilib indi barama olmadьkьndan zavodlar bir aj dajanьb-ancak elə dejil by tə'til təqcə Hacь Ismajilin xatirəsi uçundur.

Umymijjətlə oryclyk by il çok narazь qetdi ehtimal qi, qələn il heç byralara qəlməsin.

Şəqili

Kyrban.

Qəncə okrygynyn Laq qəndində Hacь Molla Nəsib ogly Husejinin kьzь naxoş olmyşdyr və kьzьn atasь kьzьnьn şəfa tapmasьna nəzir demişdir; ejləqi kьzь jaxşь oldy?atasь iqi jaşar dananь kyrban qəsdi və əzaq qatibi ilə bir dəstə komsomoly konak çagьrdь. Əzəq qatibi də, komsomollarda qetdilər, dananьn ətini jedilər və Hacь Nəsibin ryhynyn şad olmasьna da dua-səna ejlədilər.

Allah bəjlə musəlmanlarьn vucydini hər iqi dunjada səlamət ejləsin.

Imza: *Dajь ogly.*

Kələm.

Kələm - çok xatalь bir alətdir. Adьnь qəturrəm dəftərə-evin jьxьlar.

Kələm - çok xatalь bir şejdir.

Şirvan okrygynda Mir Husejnalь qəndinə Syltanof adьnda bir işçini qəndərmişdilər qi, orada kolxoz duzəltsin.

Bəli - joldaş həmin qəndə taşrif aparьr və heqm edir qi, iqi saa tьn ərzində qəndin hamьsь kolxozlaşsьn. Qəndlilər - myzdyrlar və əbablar joldaşdan xahiş edirlər qi, onlarь başa salsьn. Qərəq kolxoz necə olar (çunqu qənd jeridir camaat avamdьr).

Syltanov joldaş koçak qəturur kələmi və başlьjьr kabakda də nьşanlarьn adlarьnь bir - bir jazmaga. Bir sijahi ləşqər kolxozy əmələ qətirir.

Ancak - Syltanof joldaş qərəsən byny bilirmi qi, onьn «kolxozь» hara və Şyra huqyməti qəstər diqi azad kolxoz hara.

1—qərəsən by nəcidir?
2—dejəsən inzibat işçisidir.
3—jok canьm muştəbəh olmajьn, by də'va vəqilidir və byndan sonra butun advakatlar bojlə qejinəcəqlər.

„Hud-Hudə“

Xejli zamandьr qi, səsin qəlməjir.
Səvt, lisanin daha juqsəlməjir.
Cəhl kulybi kələmin dəlməjir
Başьna bilməm nə qəlib hud-huda!
Xəstələnibsənmi məgər olmaja?

Dəvr dəjişmiş, jeni dəvran qəlib
Fəsl bəhar isə jetir ankərib
Qullər açьr indi okyr əndəlib
Sən hələ dinməz nə uçun Bul-bulal
Xəstələnibsənmi məgər olmaja?

Sən by qunun bir juzu zibasi sən
Bag və qulun Bul-bulu Şejdasi sən
Əsrimizin şairi həssasi sən
Iş ili, jardьm qunudur hud-hudal
Jardьma qəl, jardьma qəl, jardьma.

Var kələmin kudrəti iş qərməjə
Jaxşьja jaxşь pisə pis verməjə
Jazmaga hər bir jerə qəndərməjə
Bəs daha jetməz nə uçun hud-huda!
Xəstələnibsənmi məgər olmaja?

Vəkt by qun çok baha, kimətlidir.
Sinfimiz azad huqymətlidir.
Əlqəmizin həqimi zəhmətlidir.
Bil belə bir qun ələ duşməz daha
Başlajalьm təzə cihan kyrmaga

Sən kələmi al ələ mən baltanь
Qəntlidə dəjsun həmiliq xьrmanь
Toplaşalьm hər hanьmьz kolxoza
Başlajalьm təzə cihan kyrmaga

Ej mədəni cəbhəmizin əsqəri
Karşьda var qəhrəlijin ləşqəri.
Başla hucym-arkada koj sənqəri
Səz verirəm məndə qəlim jardьma
Başla işə başla işə hud-huda!

Ə. M.

Su'al-cavab.

— *Səlikə* nədir?

— Azərbajcan tutun, papros fabrikasьnda olmajan işdir.

— *Tərbijə* nədir?

— Şəqidə 6-cь məqtəbdə bir muəllim ilə bir muəllimənin tələbə və talibələrin qəzu ənundə elədiqləri izhar məhəbbət deniləm şiliq dir.

— *Kraət* nədir?

— Kysar dajirəsi Sysaj qənt muəllimi Mysa zadənin oryc bajramьnda kəbir ustə oxydygy jəsьnlərdir.

Şiqajət.

Molla əmi o tajlı dəmişçən beləde «vəlast» (vılast deməq istəjir) olar ?

Cəvahir qimi rəməzan əl mubarəqi onyn lap «biriljant» qimi bajramını by jazık məxlykə həram etmədimi?.

Qər by məxlyki nə kədər allahın duz jolyndan çıkarıbdır qi, mənim bir koca qupə qirən nənəm var oda by il orycy-bə'zi malijjə mudirləri 100,000 manatları içəri oturduju qimi-oda oturdu içəri.

Hələ oryclyk bajramı heç, dytalım qi bynyn molla bajramı ilə karışıgı var. Xyb, sənin by lap «nostajaşşi» «milli» bajramına nə sozun var? Bydyr by jaxınlarda novryz bajramı qəlir. Magıl qeçmişlərdə adam agıllı bajram saklajırdık, jolkalar bəzənirdi, stollar duzəlirdi, şəqər byra badam tıxma, alman koşyny qimi bir birinin dibində duzulurdu.

Cənab hindyşka bir tərəfdə, məj bir tərəfdə, pejmanə bir tərəfdə, əmma qasıb bi-çarənin evində əfsurdə bir tərəfdə, dəvlətli evində əfsanə bir tərəfdə.

Adam bir qundə otyz jerə zijarətə qedirdi hər evdə la əkəll 3-4 rymka əturərdu içəri olyrdy lul kənhər, heç bilməjirdiqi qun haradan çıkıb harada batır...

Byda heç...... sənin zənqdə nə işin var? Səhərlər kəşənq dınkdınk dınkıldajırdı adam həzz aparırdı.

Əmma indi qəlisə-bə'zi muəssəsələrdə məvcyd olan bejinsiz «zav»lara bənzəjir.

Dytalım qi zənqdə bə cəhənnəm..... qər dunja nə kədər xarab olyb qi, evdəqi uzlərdən cəhənəcyzə» jə'ni yşakların anasıda qişinin sozunə bakmır, səhər dərsdə-akşam kylybda, qecə iclasda, duz obaşdan çagı evə təşrif qətirib xabi gejlyləjə məşgyl olyr. Çabalanmış kızda bir şiləni bojnyna takıb qi byrada mənəm bagdad da qor xəlis, nə var nə olyb? bəs mən pijanerka olmyşam.

Arvada dejirsən bozbaş bişir, başlajırqi mənimdə by qun vıxodnoj qunumdur, a'ləm bajırda qəzir bajram saxlajır, mən byrada ajləşib kokymyş ət ilə pişiq qimi ojanamajacagam.

And olsyn o yly tanrıja ovkalım o kədər təlxdir qi, by saat bir bytylka aragı bir nəfəsə başıma çəqsəm jenədə qefim sazalmaz.

Xlasə, Molla əmi! by əziz qunlərdə səndə Rim papsı qimi əllərini kavza allah dərqahına by dinsizlərə bir nifrin elə.

Mə'min

Baxtıjarın fərasəti.

Baxtijar, Agdaş dajirəsi Karadaglı qandində olan Kolxozın sədridir, ona qorədə kolxoz işləri çok tərəkkidədir.

Bir qun Baxtıjar kolxoz uzvlərinə dejirqi: mən qedim bazar kapanını icarəjə qoturum, kolxoz hesabına mən orada işləjim kazanım, sizdə byrada əjlədə edir.

İndi çokdandır qi Baxtıjar kapanda işləjir, ancak kapan qundə 10 manat kazandıg halda Baxtıjar kolxoza qundə 10 manat zijan qostərir.

Baxtıjar jaxşı kymar ojnajır, jaxşı jeməq içməjin kajdasını bilir, hərdəm bir qeli çatlajanda abed eləməq uçun aftomobilə minib Jevlaga da qedə bilər. O qun əjninə bogazı dərili bir palto qejmişdi xəbər aldım qi aşna byny haradan alıbsan? dedi: dunən qecə 100 manat pyl ydmyşdym, byna verdim. Artık Baxtıjar kylaklarla dyryb otyrmaga başlamışdır, çunqu qişidə fərasət var, qərurqi çırıx mırıx qəntlilərilə duşub kalkmak adəma ləzzət vermir, onlarla işləməq olmyr. Vəssəlam.

Qəşşaf.

Qəbəq qəsmə

Molla əmi biz turqlərin arasında bir çok çuruq və mohymy adətlər vardır. Onlardan biridə «qəbəq qəsmə» məsələsidir. Məsələ qorursənqi bir oglanın 12-13-jaşı var by qun anadan olan bir kızın qobəqini onyn adına qəsib ona nişanlajırlar. By iş qələcəqdə jazık kızların ajagına bir çidar olyr. Kız ta evlənməq jaşına qəlincə evdən bajıra çıkmajırqi, məni qərərlər.

Imdi hər bir qəhnə adətlər tyllanır sa by adət jənə var.

By adət ən çox «Xızı» dajirəsində işlənməqdədir. Hal hazırda dajirənin Şyra Abad qəndində by cur dystak kızlardan çoxdyr qi məqtəb jaşlı oldıgı halda məqtəbə qetməqdən məhrym olmyşdyr. Bojlə pis və kadınlıga zərbə olan adətlər kaldırılmalıdır.

(Xızəlı).

IDARƏDƏN: XIZINI BIZ ƏVAM BIR CƏMAƏT EŞITMIŞDIQ. ƏMMA BY DƏRƏCƏDƏ JOK.

Ajakjalın.

(Kooperatif Texnikymynda pansion tələbələrinin jaşajışından).

— Adə, Kyrban, nijə çəqmələrini bojnyndan asıb ajak - jalın Texnikoma qedirsən?

Kyrban: Nə etməli, zavkomymyz jırtılan çəqmələri paçınkaja vermir, jırtık çəqmələri qejməqdənsə - qejməməq məsləhətdir.

Kızın kijməti.

Şirvan mahalı Havarlı qəndinin saqini Cyma qişi eşitdi qi, səqqiz Mart munasəbətilə kızların kədrini jyxarı kaldırırlar.

Byda kəsdində kojdy qi, kızı Kəməri jykarı kijmətə kaldırsın, və kızını 30 - kızılə verəcəqini qənd arasında e'lan etdi.

Hərrac! otyz kızıla.

Amin jarəbbəlaləmin.

Xudavənda səni and verirəm Zəqəm Sədakət kooperatifinin by anə qibi açılmajan çorəqxanəsinə Səni and verirəm Zəqəm kredi şəraqətinin kylaklarda xidmətçilərdə ələlxusys şəraqətin hej'ət uzvləri də olan alacaklarına. Səni and verirəm Akstafa, Tavys, Zəqəm stasjonlarında tiqilən həmamların yçyb toqulən daşlarına sən qəncə vilajət prokyroriygynyn qonlyna rəhm sal qi Akstafa Kredi şəraqətinin səsi alınmış. Şahnazarofda, Bagırofda və Myradofda olan paralarının, 10,000 manatın, toplanmasına icazə versin.

Amin dijən dilləri allah tə'ala Kazak Akstafa şəraqətinin syda paralarından bi nəsib etməsin.

Zəmhərir.

Ƶeneral Kytepof.

Okycylarımız eşitmiş olacak qi Paris şəhərində Kytepof adınlı bir Ƶeneral jok olybdyr.

Kytepof—Nikalaj zenerallarındandır. Aşıqar işdir xah *Kytepof*, xah ozqə bir Nikalaj zenereli—bynların Molla Nəsrəddin dunjasında heç bir əhəmijjəti jokdır, çunqu dunjada by nə' zir-zibil çokdır və onların barəsində danışmagın heç qəsə xejri-və şəri, hər halda heç bir mənfəəti ola bilməz.

Ancak *Kytepofyn* itməqi by saat Paris də çok qulunc danışıklar torədir.

Məsələn: *Kytepofı* qim ogyrlajıbdır.

Paris huqymətinə by su'alı versən dejəcəq-soz jok bolşeviqlər.

Əmma Paris polisinin by barədə rəftarı çok məzəlidir.

«Zarja Vostoka» gəzetəsi 14-mart tarixli nomrəsində xejli bir məraklı syrətdə Paris gəzetələrinin muxtəlif rəvajətlərini dərc edir.

Gəzetələrin jazdıklarından bejlə anlaşılırqi. *Kytepofy* ejn zamanda həmi

1) Kırmızı oitomobilə kojyb aparıblar.
2) Iqi avtomobildə - aparıblar: biri kırmızı-o biri boz.
3) Əldurublər.
4) Xloroformlıjıblar
5) Tiqə-tiqə dograjıb Şyra səfarətinin bagçasında basdırıblar.
6) Şyra səfarətinin mejjit jan dıran qurəsində jandırıblar.
7) Ja inqi by saat Parisdə diridir və qizlijirlər.

Xulasə-by saat Paris gəzetələrini oxymak insanə ləzzət verir.

Telgıraf.

Ordybad—Novryz bajramı jakınlaşdıgı uçun „jymyrta" ojnajan komsomol, pijoner və tələbələrin sajı 100%-ə çatdıgından bazarda bəjuq jymyrta bohrani əmələ qəlmişdi.

Çok boş jer var.

Çok adam ev aktarır. Çok muəssəsələr ozləri uçun jer axtarırlar.

By adamalr, və by muəssəsələrə mən istijirəm bir jer qostərəm: jer jakşı jerdir, qen-boldır, mərqəzdir, səlikəlidir, remontı da sahibının ohdəsindədir, odyn xərci jokdır, qirası jokdır, sahıbıda çok jymşak fagır və uzu joladır.

Həman ali binanın adı Dadaş Bunjad zadə adına turq bədaje' tjatrosıdır.

Nnvan: Şaymjan quçəsində Turq tjatrosy (Tanımıjan jokdır).

Taj kylak.

Azyad hamamının janında jaşajan taj kylak Məhəmmədkyly, indi dəllallıgı byraxıb fahişə kadınlara evində otak verib onlardan 25-manat otak qirajəsi və hər kadından qecədə 1-manatda baş jegı alır. By qunlərdə taj kylak hazına çopçuluq vərqisi verildijində e'lan etmişdir.

Cisminə qəldi jenə bir jeni can
taj kylagın.
Həsəd ejlər halına indi bakan taj
tere kylagın.

By jakınlarda açıbdır jeni bir
sijgə xana.
Diri mal satmadadır həm qeçənə
həm bakana
Kojmyr ancak qişini bə'zi yşaklar
dolana
Kəlbi olmyş by səbəbdən jenə kan
taj kylagın
Həsəd ejlər halına indi bakan
taj kylagın

Qərmdir - muştəri boldyr - jenə
bazarı onyn
Kapıda nəbədədir çokly xəridarı
onyn
«Mal» alanlarla dolyr dam, daşı
dərbarı onyn
Byrygy fantan atır qohnə cəvan
taj kylagın
Həsəd ejlər halına indi bakan
taj kylagın

Jakşı pyllar kazanır, nəş'əsi var
dır ozunə
Laqin aglar o jalandan dojərəq
baş qozunə,
Həm verilmiş kızına «verqi» inan
san sozunə
Jakşı bir çopçu olybdyr kızı, xan
taj kylagın
Həsəd ejlər halına indi baxan
taj kylagın

Işləjir sijgə xana, qetmədədir işlə
ri saz
Namaz ustundə o dyr qi, eləjir raz
nijaz
Parapetdanda edib, satmak uçun
hyri zakaz
Verməsin al - verinə tanrı zijan
taj kylagın
Həsəd ejlər halına indi baxan
taj kylagın

Imza: *Taj kylagın dosty.*

Zibil və çirq.

Baqьnьn zibilindən çok jazьldь,
əmma axьrь bir jana çьkmadь.
Qənə haman zibil,
qənə haman çirq.

Baqьnьn zibilindən və çirqindən jazanlar kabaklarda əjlə quman ed:rlərdi qi, by bir junqul məsələdir, by qun jazaram - səbah jerimdən dyryb qərərəm Baqь şəhəri təmizlənib qulustan olybdыr.

Əmma o jazьçьlar bəjuq sәhv edibلər: onlar qərəq bynь biləjdilər qi, by məsələ bir iqi məkalə ilə kyrtarasь məsələ dəqil: Byrada bəjuq tədbir və bəjuq tədbirlərdən sonra bəjuq təşəbbus lazьmdьr. Hamьsьndan əfzəl byny bil-nəq lazьmdьr qi, şəhəri qim təmizləjəcəq:

Qərəq byradan bir həşlļə çьkak:

Əvvəla şəhər ibarətdur 1) evlərdən 2) dalanlardan 3) həjətlərdən və 4) quçələrdən o qi, evlərdir onlarь mənzil sahibləri təmizləjirlər əmma byrada bir ənqəl var çun qu bəjtilxəlalar və pilləqanlar şəraqətlidir - onlarda iqi uç qundən bir allah umidinə kalьr zibilli olyrlar.

2) Dalanlarь və həjətləri qim təmizləjəcəq: o evdə qi dalandar var (dvorniq) orada dalandar qejfi istəjəndə təmizləjəcəq qejfi istəməjəndə təmizləməjəcəq.

Həjətlər - pəs həjətləri təmizləməq qimin borcydyr? -cavab o jerdəqi, dvorniq var - dvorniqin borcydyr oda bakьr dvorniqin insafьna əmma o jerdəqı, dvorniq jokdyr - həjəti Allahьn umidinə zibilli kalьr. Quçələr - quçələr barəsində də onь dejə biləriq qi, həjətlər barəsində dediq - əqər quçənin dvorniqi var -və əqər o dvorniqin damagь varsa supurqəni qəturub evinin kabagьnь bir kolaj (bijara qedən qimi) supurəcəq dvorniq olmajan jerdə quçənin zibili və it pişiq cəmdəqi by ildən o ilə kalacakdьr.

Mən sozumu kyrtarьram və okycylardan xahiş edirəm Baqьjeli kalkan vakt quçəjə bir dəkikəliqə çьkьb tamaşa ejləsinlər: o zibil ambarlarь qi, ajlarla divar diblərində kalanьrlar - jelin ləpələrilə həvaja kalkьb Nyh - əminin tylanьnь jada salьrlar.

Istəjirdim dejəm - Baqьnьn təmizliqi təq bircə Allah umidinə kalьbdьr. Ancak sozumu qeri qotururəm: Baqьnьn təmizliqi - byrada jaşajan zəhmətqeşlərin binaquzarlьkьna kalьbdьr.

Baqь xəbərləri

Çərəq dəftərçələri verilən məntikə barəsindən.

Ərbab zokə mə'lym oldьgьna qorə sabik «LALAJEF» pasazьnda çərəq dəftərçəsi verildiqdə çok artьk basa bas olyr. Və haman idarənin başçьsь turq dili bilmədiqindən və turqlər çok vəkt oradan mə'jys kajьtdьklarьna qorə əlakədar by məsələni ciddi syrətdə nəzərə alarak şəhərin jykarь hissəsində bir dəftərçə məntikəsi açьlmasьna kərar vermişlər. Eşiddiqimizə qorə orada tə'jin edilən mudir jalьnьz turqcə dəjil hətta tat dilinədə daradьr. Quman edilir qi, by qozəl təqliflərdən sonra basa-bas olmadьgь qibi dəftərçəsizlərdə onyn uzunə həsrət kalmazlar.

Uç sytkada bir ogyrlyk

Jerli gozetələrdən birinin jazdьgьna qorə Baqь şəhərində uç sytkada vyr-dyt bir ogyrlyk olmyşdyr. Rəvajətə qorə by da nastajaşь ogyrlyk olmajьb zarafat ilə emələ qələn bir işdir.

IDARƏDƏN: Qerunur qi, himajəsiz yşaklar tərbijə altьna alьndьgьndan və onlarn ajaklar quçədən qəsildiqinə qorə ogyrlyk jok dərəcəsinə çatmьşdьr. Joksa idarələrdə edilən ogyrlyklardan başka şəhərdə də qundə bir neçə ogyrlyka nə səz?. . .

Na durust tərəzilər.

Mə'lym oldьgьna qorə «PASAZ» kabakьnda xьrda-mьrda satanlarьn tərəziləri bə'zi imanlь qəbləjilərin imanь qibi nadurust olyr. Məsələn: bir qilo alma aldьkda evə qələnə kədər jarьsь allahьn izni ilə havaja yçyb qedir. Tarazь əlçən idarə by məsələni nəzərə alarak kərara almьşdьr qi, bila təxir haman şəxslərin tarazьlarь joklansьn və mukəssirlərin byrnynyn ustinə bir qupə kojsyn.

Lampoçka ogyrlyky.

By axьr vaktlarda evlərin kabagьnda lampoçkalar ogyrlanmadьgьnda ja'ni sag salamət əz jerində kaldьgьna qorə şəhərdə muşahidə edilən lampoçka kьtlьkь bir kədər əqsilmişdir.

Tapьlmьr.

Zakatala mərqəzi qutubxanasində hər şej tapьlьr, təq bircə gəzetə - zyrnaldan başka.

Nejlim-nejlim çagьrьrlar.

Turqdə bir məsəl var dejərlərqi «aşьgьn səzu kyrtaranda nejlim-nejlim çagьrar». Dogrydanda belədi, adamьn qi sozu kyrtardь jalandogry agzьna nə-qəldi danьşar.

Indidə Roma papasьnь ulquduь saldьlar ortalьga «cəmaət kojmajьn by dinsiz bolşeviklər dini jok elədi bizim qəlir mənbəimiz olan qilsələri bagladьlar. Dyrmajьn, iqinci əhli-səlib muharibəsi jaradak...Bəli, butun avropa gəzetələri aləmi bir birinə katmaga başladь. Agalarьn kyjrygy olan qeşişlər faşistlər əxlakinə kyrban oldygym Mərjəmin ətəqindən japьşьblar. Mədəd səndən ej atasьna həsrət kalan Həzrət Isa! Byda bəs dəqilmiş qimi ytanmaz-ytanmaz» agaji Şejfer cənabləri baş kaldrьb qəmali ədəblə «Berliner tagiblat» gəzetəsində zəhmət çəqib formajiş byjyryblar qi qyja Tiflisdəqi alman qəlisasьnьn zənqi sənajeləşdirmə fonduna verilmiş. . .» Dahь demirlərqi: aj bambьlьlar sizin by ojynlarьnьzь çox qərmuşuq. Butun zəhmətqeşlər bynlara bir kara kəpeqdə verməz. Nə kədər əl kol atsanьz içindən bir şej çьxmaz. Hər çəndi sə'di demişqən

«Vəktizəryrətçu nəmanəd qiriz
dəstə buqirəd səri şəmşisi tir»

Canьzьn bogazьnьza jьgьşdьgьnь ozunuzdə jaxşь hiss edirsiniz, ancak nə kədər əl kol atsanьz lьga batmьş camьş qibi çabaladьkca bir azda dərinə qedəcəqsiniz. By Nejlim-nejlimlər çoxdan qəhnəlib. Dinməz-səjləməz kol-kьçьnьzь yzadьn bizdə dejəq «inna lillahu və inna ilejhu raci'yn. . .»

Niqbin

Naxçьvan xəbərləri.

Martьn birində ajь qormoq uçun 200 nəfərə qibi mə'munlər cərqə ilə «Rəhim Xanьn» diqində dyryb qəq səmtinə bakьrdьlar. çok baxandan sonra Mirzə Əbil Bəq ajь qərub camaata rahatlьk verdi.

Oryclygy başa - baş qərbəlajь Kasьm əminin çajçь duqanьnda parasь ilə «Rustəm namədan» əzbərdən olmak şərti ilə nagьl sojləjən Məşədi Cəfər bənna juqunu dytmьşdьr.. Molla əmi: by adam nagьlь sojlərqən əl kolyny ejlə əlçurduqi dijəsən həkikətən Rustəm Zal kəbirdən dyryb ojlə bil qi by saat də'va edir.

Şəhərdə Zahidin rəhbərliqi altьnda aşьk ojnьjanlarьn sajь artmьşdьr. Şyra aparatь təmizliqi başlandьgьndan çoklarьnьn rənqi kaçmьşdьr.

Məşədi Ibad.

Ordybaddan.

Birliq kooperatifiinn işçilərindən Mir Cəfər Aga, Meşədi Ibrahim - Məşədi Riza kyly və Mirzə Məhəmməd. Nus - nus - Dəstə -və dьrnьs qənt Komsomolçylarьndan 50 iajьzь butun oryclygy axьra kədər oryc dytyb namazlarьnьda kьlmьşlardьr.

Bir dərəcəli məqtəblərin rys dili muəllimәsi Mərjəm xanьm bir həftə icazə alьb Baqьja qetmişdirsə bir ajdan çok olyr hələ kajьtmamьşdьr.

Yşaxlar dərsdən azad oldygyna çok sevinirlər.

Imza: *Əkrəb.*

Bagь qərurəm.

Koviljar (Qəncə) stansijasьnda olan posta muvəqqili bir xanьmdьr, by xanьm əfəndi qecələri o janda, by janda o kədər mьrt vyryryr.qi, sabah olanda jykydan qozu açьlmьr qi, vaktьnda gəzetə, zyrnal və məqtyblarь sahibinə çatdьrsьn, o dyrqi koviljar «əhəmijjət» kooperatifinin gəzetələrini beş qun jьgьb birdən bir at juqu qətirir.

Qeçəçi ogly.

Surundurmə və milətpərəstliq.

Saljan milisini surundurmə və millətpərəstliq lə təhmətləndirirlər.

Ancak biz onь başa duşə bilmiriq qi Saljanьn milis idarəsinin surundurməsindən, ja millətpərəstliqindən qimə nə pisliq, və ja əzijjət toruja bilər.

Məhəbbət.

Mə'lym şejdir qi, çaxьr içməqməhəbbətin artmasьna bəjuq səbəbdir.

Belə qi, Balacarda depo işçilərindən *Myxtar Ajdəmir* ogly çaxьr içəndə həmişə *Kudrət Əli Isqəndər* oglyny janьna çagьrьr və ona dejir:

— Nə olyr olsyn - səni bir opum.

Dogrydan-da-çaxьr içəməq - insanlarьn biri birinə məhəbbətini çok artьrьr.

Lənqarandan.

—Dejirlər qi Lənqaran şəhr bir para bir və iqi dərəcəli məqtəblərində ictimajjat dərsləri cədvəldə varsa «jazьlьrsada» tələbələr ajlarla ictimajjat muəlliminin jyzinə həsrət olyrlar:

—Dejirlər qi viravyl məqtəb muəllimi tələbə doqməqdən joryla rak imdi dahı məqtəb xadimini doqməqə başlamьşdьr.

—Dejirlər qi talьş rajoninin diqah məqtəb mudiri ilə muəllimәsi, həftənin uç qununu şəhərdə qəzməq ilə qeçirir.

—Dejirlər qi Muttəhid məqtəb muəllimi tələbə doqməqdə viravyl məqtəb muəllimindən qeri kalmьr.

POSTA KYTYSY.

TIFLISDƏ—„dumbələq" imzasь ilə jazana: sizin jazьlarьnьzьn Mollaja əlvərişli olanlarьndan istifadə ediriq. Joksa butun jazьlarьn əhəmmijjətli və əhəmmijjətsiz hamьsьnь çap eləməq olmaz. Tiflisdən jazdьkьnьz məqtybda qetmijəcəq. Muhummu və dəjərli jazьlarьnьzь çap edəriq.

Posta kytysy.

Ordybad Icraijjə komitəsi hesabdarь Məşədi Məmi Haciofa:

xəbərdarlьk:

Ordybad muxburumuz sənin barəndə bejlə jazьr qi sən idarəjə qələn kadьnlarьn birisini istəmisən tytyb opəsən, və orada olan işçilər səni məzəmmət edəndə—sən onlara demiş olasan qi «mən o kadьnь məhəbbət ycyndan opməq istəmişəm və məhəbbət də qi hər halda jakşь işdir, pis iş qi dəqil.»

Molla Nəsrəddin əmy sənlə by barədə şəriq dir, ancak byndan sonra sənə məsləh'ət qorur jad bir kadьna heç vakt bejlə məhəbbətlərdən eləmijəsən, çunqu dogyrdan da insana jakşьlьk jokdьr.

Ordybadda qənd muəllimlərindən: Muzəffər Allah Kylь və Xydaverdi joldaşlara:

Muxburumiz siz barədə bir balaca qilaj jazьb qi məqtəbləri byrakьb həmişə bazardasьz.

By olsyn sizə birinci xəbərdarlьk.

Hej'əti -təhririjjə.

Cəvab.

Məcmyənizin 4-ncu nomrasьnda jazьlmьşdьrqi, qyja mən Agstafa 7-sənəliq məqtəb talibəsi Sara Əfəndi zadənin məqtəbdən kovylmasьna səbəb olmyşam. Rəf'iştban uçun kejd etməlijəm qi by jazь dogry dejildir. Məzqyrə mənim ustundə məqtəbdən kovylmamьşdьr. Sara ancak məqtəb mudiri tə[illegible]iindən həksiz olarak kovylmyşdyr.

Muəllim Əli Məhəmmədof.

Idarədən: cəvabь Agstafa şyra sədridə təsdik etmişdir.

Molla-Nasraddina Abona olmak şartlari:

Idarə və muəssəsələr usun		Zəhmətqeş və xidmətçilər uçun	
bir ajlьkь	— m. 80 kəpiq	bir ajlьkь	— m. 60 kəpiq
uç "	2 " 40 "	uç "	1 " 80 "
altь "	4 " 60 "	altь "	3 " 50 "
bir illiji	9 manat	bir illiji	7 manat

Təq nusxəsi hər janda satьcь əlində 15 kəpiqdir

Şəhərlərdə və kəsəbələrdə hər bir poçta idarəsi məcmy'əmizə abona kəbyl etməjə idarəmiz tərəfindən vəqildir.

Zinovjef quçəsində № 14, Kommynist gəzetəsi kontorьndada məcmy'əmizə abona kəbyl olynyr.

Unvan: Baqь, Qəhnə-poçta quçəsi № 64. Баку, Старо-почт. ул. № 64.

Baş mətbyat mudiriiji 2068 CT. 361, B—1 „III-nci Internasjonal" mətbəəsi Baqı, Saratovets-Jefimof, 37. Zakaz № 1046 Tiraж 5000

Kьrmьzь çajxana.

Okryg kolxozlar sədri—Balam! Kolxozy byraxьb byrada nə kajrьrsan?
17 jaşlь mudir—Sizin samaça jerdə kyllygynyz var mənim iqi jerdə kyllyk eləməjim çokdyrmy?

Nəmaz ilə aldatmьşdьr.

Naxcьvandan Baqыja qələn bir musafiri—kьrmьzь sakkal bir me'mun—onyn jerində namaz kьlmak bəhanəsi ilə aldadьb—namaz kьlandan sonra pyt jarьm sogan toxymyny ogyrlajьb kaçmьşdьr.

Musafir qedir.

Ogry, musafirin jerində namaz kьlьr.

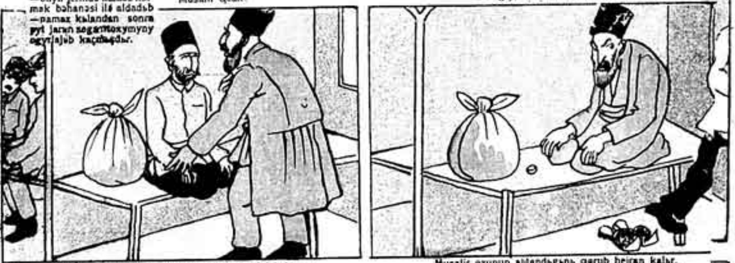

Namaz kьlan ogry sogan tokymyny ogyrlajьb kaçьr.

Musafir ezunun aldandыgыnь qerub hejran kalьr.

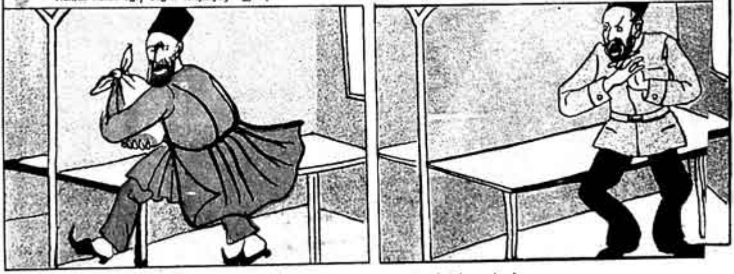

Musafir—Evin jьxьlsьn namazl evimi jaxşь jьxdьn.